

Din framtid – på flukt?

Disse oppgavene er laget for å hjelpe elevene både å se for seg ulike fremtidsscenarioer og å skrive poesi. Den siste oppgaven kan med fordel gjøres ferdig hjemme.

1. "Framtidsspørsmål" (kopioriginal). La elevene besvare spørsmålene individuelt. Hvis elevene dine ikke er veldig effektive, kan det være en ide å lese spørsmålene for dem eller i kor med dem og gi dem ti sekunder til å svare etter hvert spørsmål. Dette bør ikke ta lang tid!

PS: En fitbit er en "klokke" som registrerer helsedata. Applewatch er for eksempel det og masse annet.

2. Rimkonkurranse.

Del klassen i to lag, og del tavla i to med en vertikal strek – noter poeng på hver side av streken. Gi elevene beskjed om at du er dommer, du er menneske, du kommer til å gjøre feil, det må de bare leve med. Du skal gi elevene et ord. De skal rime på det ordet, ikke rekke opp hånda, bare rope det ut. Hvert rimord gir poeng til det laget det kom fra, det gjelds bare når du hører det, og det er lov til å stjele ord du ikke hørte at det andre laget ropte. Du bestemmer om ord er sagt før. Ta gjerne en 20 sekunders prøverunde med ordet *katt*. Ordet de skal rime på er *reparere*. Det finns minst. 250 rimord til det ordet på norsk. Vanligvis klarer elevene til sammen langt under 100.

3. Ungdommens framtid. Sett elevene sammen i par. Be dem beskrive en vanlig dag i livet til en fjortenåring i 2014. Fire minutter til å skrive, fire minutter til å lese for et annet par.

4. Puggingrunde. Forklar elevene at å lære tekst utenat er lett som en plett hvis de bare gjør det riktig. For det første må tekst øves inn høyt. Å se på arket med teksten på hjelper ikke, det er munnen og stemmebåndene som skal lære. For det andre må man si hver lille bit mange ganger. En god formel er bit 1 fem ganger, bit 2 fem ganger, bit 1 og 2 fem ganger, bit 3 fem ganger, bit 1 2 3 fem ganger osv.

Del elevene i hjemgrupper. Det ideelle er å ha like mange grupper som gruppemedlemmer, for eksempel 5 grupper a 5 elever. Gi gruppene hver sin tekst som de skal lære utenat sammen. Ikke gi dem for mye tid!

Så blandes hjemgruppene til delegrupper, slik at alle delegrupper har en fra hver hjemgruppe. Der framfører de teksten de har lært utenat slik at alle får høre alle tekstbitene.

5. Handlingsreferat. Minn elevene på forskjellen mellom handling og skildring. Be elevene skrive et handlingsreferat av en dag i sitt eget liv når de er nesten 40 år.

6. Førstelinjer. Gi elevene ett minutt til å skrive den første linja i et dikt om sin egen framtid. Gjenta noen ganger, så elevene har minst tre førstelinjer.

7. Skrivetid. Be elevene skrive et ferdig dikt om sin egen framtid.

FRAMTIDSSPØRSMÅL – sett kryss ved det alternativet du har mest tro på.

1. Hvis roboter tar over de fleste jobber – kommer folk flest i Norge til å
 - a. få penger uten å gjøre noe (borgerlønn), eller
 - b. kommer de arbeidsledige til å sulte?

2. Hvis de får valget – hvor mange kvinner vil velge å gro barna sine i kunstige livmødre heller enn å gå gravide og føde selv?
 - a. Ingen
 - b. Noen få
 - c. Halvparten
 - d. Veldig mange
 - e. Alle

3. Ville du (sett gjerne flere kryss!)
 - a. gått med fitbit for å få billigere helseforsikring
 - b. kobla fitbiten opp mot nødetatene for å få hjelp øyeblikkelig hvis du trenger det
 - c. gitt barna dine en fitbit så du alltid kunne lese av hvor de er og om de har det bra på en app

4. Hvis politiet eier kunstig intelligens som kan forutsi nesten sikkert hvem som kommer til å bli kriminelle ut ifra fitbiten deres og hva de gjør på nettet – hva bør de gjøre?
 - a. bruke registeret til å løse kriminalsaker
 - b. overvåke de det gjelder nøye før de gjør noe galt
 - c. gi de det gjelder fotlenke og begrense bevegelsesfriheten deres
 - d. arrestere de det gjelder så de ikke kan skade noen

5. Hvis Norge blir involvert i en ny storkrig, hvilke av disse vil vi være alliert med?
 - a. Russland
 - b. USA
 - c. EU
 - d. Storbritannia
 - e. Den Afrikanske Union
 - f. Den arabiske Liga
 - g. Kina

6. Hvilke av disse landene er ubeboelige pga. klimaendringer om 50 år?
 - a. Bangladesh
 - b. Danmark
 - c. Hellas
 - d. Irak
 - e. Norge

7. Hvis du må flykte, hvor vil du dra?

PUGGETEKSTER

1. Litterære virkemidler heter virkemidler fordi de virker
fordi de virkelig åpner ører og hjerter
så diktet ditt kan virke på folk

2. Sammenligninger er som en tolk
som oversetter fra noe folk veit om
til det du vil si
maler framtida di
regnbuefarga poesifantasi
eller blodrød dystopi

3. overdrivelser kan være så sjukt morsomme, de
at publikum får urinlekkasje og ansiktsrevning
det kan ende med kriminalsak og rettsstevning

4. Det er tryggere med besjeling
det betyr å gi ting menneskelige egenskaper
å gi fjell venner og bekjentskaper
eller kjærlighetssorg til en skyskraper

5. nå har vi rima en del, det skaper
forventning men bokstavrim er en litt annen ting
at den første lyden i ordene er lik
gjør det lettere å levere lange lærerike dikt

6. å gjenta seg sjøl kan være formsvikt
eller å gjenta seg sjøl kan vekke oppsikt
å gjenta seg kan understreke et poeng
som at å gjenta seg på spreng
kan funke i en gjentakende sammenheng